

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ELSŐ SZEKCIÓ

W.A. és MÁSOK kontra MAGYARORSZÁG

(64050/16. sz. és két másik kérelem - lásd a mellékelt listát)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2022. december 15.

Ez az ítélet végleges, de szerkesztői felülvizsgálat tárgyát képezheti.

A W.A. és Mások kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció), a következő tagokból álló Tanácsban eljárva:

Alena Poláčková, *elnök*,

Paczolay Péter,

Gilberto Felici, *bírák*,

és Liv Tigerstedt, a *szekció helyettes jegyzőkönyv-vezetője*,
tekintettel a következőkre:

az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 34. cikke alapján a mellékelt táblázatban felsorolt kérelmezők (a továbbiakban: kérelmezők) által az ott megjelölt különböző időpontokban a Bírósághoz Magyarország ellen benyújtott kérelmek;

a kérelmezők nevének nyilvánosságra hozatalát megtagadó határozat;

határozat arról, hogy az Egyezmény 3. cikke szerinti, a kérelmezők Szerbiába történő kiutasítására vonatkozó panaszokról tájékoztatják a magyar kormányt (a továbbiakban: Kormány), amelyet Tallódi Z. úr, az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja képvisel, és határozat az Egyezmény 3. cikke szerinti, a röszkei tranzitónában uralkodó körülményekre vonatkozó panaszok, valamint az Egyezmény 5. cikkének 1. és 4. pontja szerinti panaszok elfogadhatatlannak nyilvánításáról;

a felek észrevételei;

Miután 2022. november 22-én zárt ülésen tanácskozott,
meghozza az alábbi ítéletet, amelyet aznap elfogadtak:

AZ ÜGY TÁRGYA

1. A kérelmek a kérelmezők Szerbiába történő kitoloncolására vonatkoznak, miután a magyar hatóságok elutasították menedékjog iránti kérelmüket, mint elfogadhatatlant, mivel Szerbiát "biztonságos harmadik országnak" tekintették.

2. A kérelmezők szíriai állampolgárok. Személyi adataikat a mellékelt táblázat tartalmazza.

3. A kérelmezők 2016. április végén érkeztek Magyarországra Szerbiából, és beléptek a két ország határán, magyar területen található röszkei tranzitónába. Azonnal menedékjog iránti kérelmet nyújtottak be. A menekültügyi hatóság a kérelmezők kérelmét a benyújtástól számított néhány órán belül mint elfogadhatatlant elutasította, és elrendelte kiutasításukat. A kérelmezők hiába kérték e határozatok bírósági felülvizsgálatát. A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megállapította, hogy mivel a kérelmezők nem cáfolták meg azt a vélelmet, hogy Szerbiában hatékony nemzetközi védelemben részesülhettek volna, Szerbia biztonságos harmadik országnak tekintendő számukra. Ezen kívül, mivel a kérelmezők nem tudták megdönteni a fent említett vélelmet, ez egyben azt is jelentette, hogy nem

bizonyították a *visszaküldés tilalmának* alkalmazását megalapozó körülményeket.

4. Miután értesítették a kérelmezőket arról, hogy a közigazgatási bíróság elutasította menedékjog iránti kérelmüket, a magyar hatóságok kivitték őket a tranzitónából, és a szerb hatóságokkal való hivatalos egyeztetés nélkül visszaküldték őket a határon át Szerbiába.

5. A kérelmezők az Egyezmény 3. cikke alapján azt kifogásolták, hogy Szerbiába való kiutasításukra nem megfelelő menekültügyi eljárás eredményeként került sor, amely (i) annak a veszélynek tette ki őket, hogy Szerbiában nem biztosítanak számukra menekültügyi eljárást, (ii) kitették őket a láncolat-szerű *visszaküldés* veszélyének és (iii) ki voltak szolgáltatva a nem megfelelő befogadási körülményeknek Szerbiában. Az Egyezmény 3. cikkel összefüggésben értelmezett 13. cikke alapján azt is kifogásolták, hogy a menedékjog iránti kérelmük elutasítása és a kiutasításukkal kapcsolatos hazai jogorvoslatok nem voltak hatékonyak.

6. A Bíróság korábban az *Ilias és Ahmed kontra Magyarország* ügyben ([NK] 47287/15. sz., 41-78. pont, 2019. november 21.) már megvizsgálta az alkalmazandó hazai jogot és a nemzetközi dokumentumokat.

A BÍRÓSÁG ÉRTÉKELÉSE

I. A KÉRELMEK EGYESÍTÉSE

7. Tekintettel a keresetek hasonló tárgyára, a Bíróság helyénvalónak tartja, hogy azokat együttesen, egyetlen ítéletben vizsgálja meg.

II. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

8. A Bíróság megállapítja, hogy a 3. cikk alapján benyújtott panaszok nem nyilvánvalóan alaptalanok az Egyezmény 35. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében, illetve más okból sem elfogadhatatlanok. Ezért azokat elfogadhatónak kell nyilvánítani.

9. A kiutasító államnak az Egyezmény 3. cikke szerinti eljárási kötelezettségére vonatkozó általános elveket a menedékkérő harmadik országba történő, a menedékjog iránti kérelem érdemi vizsgálata nélküli kitoloncolása esetén a fent hivatkozott *Ilias és Ahmed ügyben* (128-50. pont) foglalták össze.

10. A szóban forgó ügyek tényállása és az előterjesztett panaszok nagyon hasonlóak a Bíróság által már vizsgált és fent hivatkozott *Ilias és Ahmed üggyhez* (7-40. pont). Ebben az ügyben a Bíróság megállapította, hogy az alperes állam nem tett eleget az Egyezmény 3. cikkéből eredő eljárási kötelezettségének, mivel nem mérte fel a kérelmezők Szerbiából való gyorsított kitoloncolásának kockázatát, mielőtt kiutasította őket ugyanebbe az országba (ibid., 163. pont). A Bíróság különösen azt állapította meg, hogy

nem volt kellően megalapozott az az általános jogalkotási vélelem, hogy Szerbia biztonságos harmadik ország. Megjegyezte továbbá, hogy a hatóságok által a szerb menekültügyi rendszerről adott egyedi értékelés nem vette figyelembe az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának (UNHCR) megállapításait, amelyek szerint a Szerbiába visszatoloncolt menedékkérők a vonatkozó időpontban reális veszélynek voltak kitéve, hogy nem kapnak védelmet az Észak-Macedóniába, majd Görögországba történő *továbbküldéssel* szemben (ibid., 158-60. pont). A Bíróság azt is megállapította, hogy a magyar hatóságok súlyosbították a kérelmezőket fenyegető kockázatokat azzal, hogy illegális belépésre ösztönözték őket Szerbiába, ahelyett, hogy a szerb hatóságokkal megállapodtak volna a visszafogadásukról (ibid., 161. pont).

11. Bár az *Ilias és Ahmed* ügyekben a kifogásolt menekültügyi eljárásokra 2015 szeptembere és októbere között, azaz hat hónappal a kérelmezők ügyében folyó eljárást megelőzően került sor, az alkalmazandó nemzeti jog és a vonatkozó országjelentések nem változtak. A Bíróság megjegyzi, hogy a menekültügyi hatóság értékelése, miszerint Szerbia biztonságos harmadik országnak minősül, az *Ilias és Ahmed* ügyekben azonos volt a kérelmezők ügyeiben szereplő értékeléssel. Az a tény, hogy az *Ilias és Ahmed* ügy kérelmezőitől eltérően a jelen ügy kérelmezői nem rendelkeztek jogi képvisellel a menekültügyi eljárás során, és nem kerültek meghallgatásra a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt (ellentétben a fent hivatkozott *Ilias és Ahmed* ügy 157. pontjával), csak súlyosbította az Egyezmény 3. cikkének állam általi eljárási jellegű megsértését. Mivel minden egyéb körülmény azonos, és megállapítható, hogy teljesen megalapozatlan a Kormány azon érvelése, miszerint az UNHCR jelentése megbízhatatlan volt, a Bíróság nem lát okot arra, hogy eltérjen az *Ilias és Ahmed* ügyben tett megállapításaitól (ibid., 151-65. pont).

12. A fentiekre tekintettel a Bíróság ezért arra a következtetésre jut, hogy az alperes állam nem tett eleget az Egyezmény 3. cikkéből eredő eljárási kötelezettségének, hogy a kérelmezők Magyarországról történő kitoloncolása előtt felmérje az e rendelkezéssel ellentétes bánásmód kockázatát. Ez szükségtelenné teszi a Bíróság számára annak vizsgálatát, hogy a 3. cikket megsértették-e azon további okból, hogy a magyar hatóságok állítólag elmulasztották felmérni, hogy a kérelmezőknél fennáll-e a megfelelő befogadási feltételek megtagadásának veszélye Szerbiában (uo., 165. pont).

13. Ennek megfelelően megállapítható, hogy eljárási szempontból megsértették az Egyezmény 3. cikkét.

III. EGYÉB PANASZOK

14. A kérelmezők azt is kifogásolták, hogy a menedékjog iránti kérelmük elutasításával és kiutasításukkal kapcsolatos hazai jogorvoslatok nem voltak

hatékonyak, és ezért megsértették az Egyezmény 13. cikkét a 3. cikkel összefüggésben.

15. Miután a Bíróság megállapította az Egyezmény 3. cikkének megsértését, és tekintettel arra, hogy a kérelmezők menedékjog iránti kérelmének vizsgálata során felmerült állítólagos eljárási hiányosságokat e cikk alapján kellően megvizsgálták, a Bíróság nem tartja szükségesnek a 13. cikk szerinti panasz elfogadhatóságának és megalapozottságának vizsgálatát ugyanezen állítólagos hiányosságok tekintetében (lásd a fent idézett *Ilias és Ahmed* ügy 179. pontját).

IV. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

16. A kérelmezők fejenként 5 000 Eurót követeltek nem vagyoni kár címén, valamint a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások címén a mellékelt táblázatban feltüntetett összegeket.

17. A Kormány túlzottnak találta a kérelmezők igazságos elégtétel iránti igényét. Előadta, többek között, hogy a kérelmezők mindhárom esetben ügyvédi díjat követeltek ugyanazon észrevételek elkészítéséért.

18. A Bíróság, méltányossági alapon mérlegelve, a kérelmezőknek fejenként 5 000 Eurót ítél meg a nem vagyoni kár címén, plusz az esetlegesen felszámítandó adót.

19. Tekintettel a birtokában lévő iratokra, az Elsőfokú Bíróság indokoltnak tartja, hogy a kérelmezőknek együttesen 3 000 Eurót ítéljen meg a Bíróság előtti eljárás valamennyi költségének fedezésére, plusz az esetlegesen őket terhelő adó, és a keresetet egyebekben elutasítja.

EZEN OKOKBÓL A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG,

1. *Úgy dönt*, hogy egyesíti a kérelmeket;
2. *Kinyilvánítja*, hogy az Egyezmény 3. cikke szerinti panaszok elfogadhatók;
3. *Úgy dönt*, hogy megsértették az Egyezmény 3. cikkét;
4. *Úgy dönt*, hogy nincs szükség az Egyezmény 13. cikkének az Egyezmény 3. cikkével összefüggésben történő megsértésével kapcsolatban benyújtott panaszok elfogadhatóságának és megalapozottságának vizsgálatára;
5. *Úgy dönt*,
 - (a) hogy az alperes állam három hónapon belül az alperes állam pénznemében, a teljesítés napján érvényes árfolyamon számítva fizesse meg a következő összegeket:

- (i) 5 000 (ötezer) Euró minden egyes kérelmezőnek nem vagyoni kár jogcímén, plusz az esetlegesen felszámítandó adó;
 - (ii) 3 000 (háromezer) Euró a költségek és kiadások tekintetében a kérelmezők részére együttesen, plusz az esetlegesen őket terhelő adó;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártától a teljesítésig a fenti összegek után egyszerű kamatot kell fizetni, amelynek mértéke az Európai Központi Banknak a késedelem időtartama alatt érvényes marginális hitelkamatlábával plusz három százalékponttal egyenlő;
6. *Elutasítja* kérelmezők igazságos elégtétel iránti kérelmét az ezt meghaladó részében.

Kelt angol nyelven, közölve írásban 2022. december 15-én a Bíróság Szabályzata 77. cikkének 2. és 3. pontja alapján.

Liv Tigerstedt
Helyettes jegyzőkönyv-vezető

Alena Poláčková
Elnök

W.A. és MÁSOK kontra MAGYARORSZÁG ÍTÉLET

FÜGGELÉK

Sorsz.	A kérelem száma ügy elnevezése benyújtás dátuma	A kérelmező neve születési év lakóhely állampolgárság	Képviselő neve székhelye	Igényelt költségek és kiadások
1.	64050/16 W.A. kontra Magyarország 2016.11.02.	W.A. 1994 Linköping, Svédország szír	POHÁRNOK Barbara Budapest, Magyarország	6450 EUR
2.	64558/16 M.C. kontra Magyarország 2016.11.04.	M.C. 1976 Göteborg, Svédország szír	POHÁRNOK Barbara Budapest, Magyarország	3150 EUR
3.	66064/16 M.H. kontra Magyarország 2016.11.04.	M.H. 1998 Belgrád, Szerbia szír	POHÁRNOK Barbara Budapest, Magyarország	3300 EUR